

Πληρότητα κατηγορητηρίου και παραγραφή αξιοποιύνου περιβαλλοντικών εγκλημάτων

Γεωργίου Σμπώκου, ΔΝ, Δικηγόρου,
Υπεύθυνου της Επιτροπής Περιβάλλοντος του Δικηγορικού
Συλλόγου Ηρακλείου, Συντονιστή Προγράμματος
Life Natura Themis για το ΔΣΗ

Μια έρευνα του Πανεπιστημίου Κρήτης τροφοδοτεί με στοιχεία δικαστικών αποφάσεων ένα γεωπληροφορικό χάρτη που απεικονίζει σε αριθμό και τύπο την περιβαλλοντική παραβατικότητα στην Κρήτη (www.lifethemis.eu). Μόνη της όμως η απεικόνιση δεν αρκεί για την αποτελεσματική δίωξη του περιβαλλοντικού εγκλήματος. Υπάρχουν δύο βασικοί παράγοντες που εμποδίζουν τη δίωξη. Η ελλειμματική σύνταξη των κατηγοριών και οι ευεργετικές διατάξεις παραγραφής του Ν 4411/2016.

A study by the University of Crete feeds with court decisions a geoinformation map depicting in number and type the environmental delinquency on Crete (www.lifethemis.eu). Though, the data display is not enough to enforce a more effective prosecution. There are two main factors hindering a sound judicial management of green crime. The restricted way of drafting indictments and the beneficial provisions of Law 4411/2016 affect the effectiveness of prosecution.

Ι. Πληρότητα κατηγορητηρίου

Ο τρόπος με τον οποίο συντάσσονται τα κατηγορητήρια επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την αποτελεσματικότητα της δίωξης. Η κρίση των προανακριτικών υπαλλήλων και των Εισαγγελέων επηρεάζεται από τη γνώση που έχουν για την κατάσταση του τόπου τέλεσης. Παρακάτω αναλύονται τρεις πραγματικές περιπτώσεις υποβάθμισης περιβάλλοντος. Αναφέρεται η διάταξη για την οποία παραπέμφθηκαν οι δράστες και οι διατάξεις που θα μπορούσαν να τύχουν εφαρμογής. Επισημαίνονται οι διαφορές μεταξύ των κυρώσεων που επιβλήθηκαν και των κυρώσεων που θα μπορούσαν να επιβληθούν.

1. Περίπτωση «πετρελαϊκής ρύπανσης στους Καλούς Λιμένες»

Στον κόλπο των «Καλών Λιμένων» στα νότια του Ηρακλείου η νησίδα Απόστολος Παύλος έχει μετατραπεί σε πλατφόρμα αποθήκευσης και ανεφοδιασμού πετρελαίου. Η περιοχή ανήκει στο δίκτυο NATURA 2000, φέρει δύο κωδικούς: GR4310013 και GR4310014 (ASTEROUSIA) και έχει χαρακτηρισθεί ως Καταφύγιο άγριας ζωής με την απόφαση της Δ/νσης Δασών Ηρακλείου 1466/8.5.2001.

Στη νησίδα γίνονται περίπου 900 ανεφοδιασμοί ετησίως υπό το βλέμμα των τελωνειακών υπαλλήλων του Ηρακλείου. Στην περίοδο αναφοράς της έρευνας life natura themis (2010-2015) καταγράφηκε μία (1) δίωξη λόγω υποβάθμισης θαλασσίου περιβάλλοντος.

Συχνές απορρίψεις πετρελαίου κατά τη διαδικασία φορτοεκφόρτωσης (εκουσίες διαφυγές από τα στόμια) και ακούσιες απορρίψεις (σεντινόερα, κατάλοιπα στο χώρο του μηχανοστασίου) προκαλούν ρύπανση που σπάνια καταγράφεται. Ο

νόμος 4037/2012 έχει προβλέψει το αξιόποιο «επαναλαμβανόμενων, μικρής σημασίας απορρίψεων, οι οποίες, όμι μεμονωμένα αλλά σε συνδυασμό μεταξύ τους και εν όψει της τοπικής και χρονικής ενότητας, επιφέρουν υποβάθμιση της ποιότητας του θαλάσσιου ύδατος» και προβλέπει κυρώσεις από 3.000 έως 300.000 ευρώ. Εντούτοις, η ποινική δίωξη ασκείται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του άρθρου 13 του Ν 743/1977 (προστασία θαλάσσιου περιβάλλοντος) που προβλέπει κυρώσεις έως 2.500 ευρώ.

ΠΡΑΞΗ	ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΡΥΠΑΝΣΗ ΔΙΑ ΕΚΟΥΣΙΑΣ/ ΑΚΟΥΣΙΑΣ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	
	ΑΠΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ	«ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ» ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ
ΔΙΩΞΗ	άρθρο 13 του Ν 743/1977	άρθρο 6 Ν 4037/2012 (κύρωση) άρθρο 30 Ν 1650/1986 (υπέρβαση ΜΠΕ) άρθρα 13, 14 Ν 3199/2003 (μεταβατικά ύδατα) άρθρο 21 Ν 3983/2011 (υποβάθμιση του θαλάσσιου περιβάλλοντος)
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	Οι εκ προθέσεως/ εξ αμελείας προκαλούντες σοβαράν ρύπανσιν τιμωρούνται (...) διά φυλακίσεως τουλάχιστον τριών (3) μηνών.	Η απόρριψη ρυπογόνων ουσιών από πλοίο τιμωρείται (...) με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.
ΠΡΟΣΤΙΜΟ	έως 2.500 ευρώ	έως 300.000 ευρώ

Αν οι προανακριτικοί υπάλληλοι και οι Εισαγγελείς γνώριζαν ότι σύμφωνα με τον ΟΗΕ (UNEP, 2002) κάθε χρόνο καταλήγουν στη Μεσόγειο περίπου 250.000 τόνοι πετρελαίου, η κρίση τους θα ήταν διαφορετική. Οι υδρογονάνθρακες που προέρχονται από πετρελαιοκηλίδες, αλλά και από την άντληση πετρελαίου επηρεάζουν το ανοσοποιητικό σύστημα των θαλάσσιων θηλαστικών. Τα θαλάσσια θηλαστικά είναι ένας εξυγιαντικός και σταθεροποιητικός παράγοντας των θαλασσών. Από τα εννέα είδη θαλάσσιων θηλαστικών που διαβιούν μόνιμα στην Ελλάδα, τα επτά κινδυνεύουν με εξαφάνιση. Στην Κρήτη έχουν καταγραφεί 476 είδη ψαριών και 9 είδη κητωδών.

Επιπλέον, αν οι προανακριτικοί υπάλληλοι/Εισαγγελείς γνώριζαν ότι η θαλάσσια ρύπανση δεν είναι μόνο ατυχηματική (διαφυγές κατά τη φορτοεκφόρτωση), αλλά προκαλείται κυρίως από εκούσιες απορρίψεις, θα συνέτασσαν το κατηγορητήριο διαφορετικά.

Εκούσιες απορρίψεις μπορεί να είναι τα σεντινόναρα, τα κατάλοιπα στο χώρο του μηχανοστασίου, οι πλύσεις των δεξαμενών και το άδειασμα του θαλασσινού νερού με κατάλοιπα πετρελαίου που είναι απαραίτητο για να είναι τεχνικά δυνατή η πλεύση (απορρίψεις ερμητισμού και αφαιρετισμού όταν το πετρελαιοφόρο ταξιδεύει χωρίς πετρέλαιο).

Οι Εισαγγελείς μπορούν να ασκήσουν δίωξη κατά τις διατάξεις των άρθρων 6 του Ν 4037/2012 (κύρωση), 30 του Ν 1650/86 (υπέρβαση ΜΠΕ), 13, 14 του Ν 3199/2003 (μεταβατικά ύδατα), 21 του Ν 3983/2011 (υποβάθμιση του θαλάσσιου περιβάλλοντος).

Επιπλέον, το ΥΠΕΝ και οι Περιφέρειες μπορούν ανά πάσα στιγμή να απαιτήσουν από το δράστη να λάβει όλα τα μέτρα περιορισμού ή απομάκρυνσης της ζημίας και να δώσουν εγγράφως εντολές σχετικά με τα αναγκαία μέτρα αποκατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 9 του ΠΔ 148/2009.

2. Περίπτωση «μεταβολής αιγιαλού στον υγρότοπο Αποσελέμη»

Η εκβολή του Αποσελέμη στο βόρειο παραλιακό μέτωπο του Ηρακλείου έχει καταγραφεί ως υγρότοπος και από το ΕΚΒΥ με κωδικό GR431395000. Με την απόφαση 1456/2001 της Περιφέρειας Κρήτης χαρακτηρίστηκε Καταφύγιο Άγριας Ζωής. Προστατεύεται ως Περιοχή Ειδικής Προστασίας στο ΣΧΟΟΑΠ του πρώην Δήμου Γουβών (ΦΕΚ 60/ΑΑΠ/2010) ενώ όλη η περιοχή είναι χαρακτηρισμένη ως τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (ΦΕΚ Β' 666/1970). Στον υγρότοπο απαντώνται 6 τύποι οικοτόπων και αρχαιολογικά ευρήματα από το μινωικό ναυπηγείο του Νηρού.

Στην περιοχή έχει εκχερσωθεί σημαντικό μέρος της βλάστησης, έχει αναπτυχθεί ένα εκτεταμένο οδικό δίκτυο που κατά περιόδους χρησιμοποιείται και ως πίστα για μότο κρος. Κυριαρχεί η αυθαίρετη δόμηση, η επικωμάτωση των ελωδών εκτάσεων και η μεταβολή του αιγιαλού. Στην περίοδο αναφοράς της έρευνας life natura themis (2010-15) καταγράφηκε μία δίωξη λόγω μεταβολής αιγιαλού που έπαυσε λόγω θανάτου του κατηγορουμένου.

Οι δραστηριότητες που επιφέρουν αλλαγές στον αιγιαλό, μεταβολές στις όχθες ρεμάτων και γενικά κάθε παράνομη κατασκευή έργων επί του εδάφους που καταστρέφουν ζώνες με φυσική βλάστηση και υποβαθμίζουν έναν υγρότοπο μπορούν να διωχθούν βάσει των άρθρων 2 παρ. 1 και 4 του Ν 4258/2014 (οριοθ. ρεμάτων), 59 του Ν 4315/2014 (ΚΑΖ), 17

του Ν 1337/1983 (αυθαίρετα), 14 του Ν 3199/2003 (ύδατα) και 28 του Ν 1650/86 (ιδιαιτ. οικολ. αξία).

ΠΡΑΞΗ	ΑΥΘΑΙΡΕΤΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΣΕ ΑΙΓΙΑΛΟ	
	ΑΠΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ	«ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ» ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ
ΔΙΩΞΗ	άρθρο 29 του Ν 2971/2001	άρθρο 2 παρ. 1, 4 του Ν 4258/2014 (οριοθ. ρεμάτων) άρθρο 59 Ν 4315/2014 (ΚΑΖ) άρθρο 17 Ν 1337/1983 (αυθαίρετα) άρθρο 28 Ν 1650/1986 (ιδιαιτ. οικολ. αξία) άρθρο 68 Ν 3028/2002 (πολ. κληρονομιά) άρθρο 13 παρ. 4 του Ν 3937/2011 (κίνηση μηχανοκίνητων οχημάτων) άρθρο 14 του Ν 3199/2003 (ύδατα) άρθρο 28 του Ν 1650/1986 (τέλεση για τον προσπορισμό οικονομικού οφέλους)
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	Όποιος επιφέρει στον αιγιαλό, (...) όχθη μεταβολή με την κατασκευή (...) έργων ή του εδάφους τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.	Αν ο δράστης σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον οικονομικό ή άλλο υλικό όφελος, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.
ΠΡΟΣΤΙΜΟ	έως 15.000 ευρώ	έως 150.000,00 ευρώ

Παρεμβάσεις που αλλοιώνουν το τοπίο, διάνοιξη οδικού δικτύου για την κίνηση μηχανοκίνητων οχημάτων μπορούν επιπλέον να διωχθούν κατά τα άρθρα 13 παρ. 4 του Ν 3937/2011 (κίνηση μηχανοκίνητων οχημάτων) και 28 του Ν 1650/1986 (τέλεση περιβαλλοντικού εγκλήματος για τον προσπορισμό οικονομικού οφέλους). Τέλος για την υποβάθμιση των αρχαιοτήτων, τη δίωξη μπορεί να στοιχειοθετήσει και το άρθρο 68 του Ν 3028/2002 (προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς). Οι παραπάνω διατάξεις προβλέπουν χρηματικές ποινές από 20.000 έως 150.000 ευρώ.

Εντούτοις, η ποινική δίωξη ασκείται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του άρθρου 29 του Ν 2971/2001 (αιγιαλός - παραλία) που προβλέπει κυρώσεις έως 15.000 ευρώ.

Ο προανακριτικός υπάλληλος οφείλει να ενημερώσει τον Εισαγγελέα για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των περιοχών (προστατευόμενες ζώνες, ιδιότητα δράστη, διαρκής χαρακτήρας εγκλήματος). Ο Εισαγγελέας οφείλει να λαμβάνει υπόψη του τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των περιοχών, που ενδεχόμενα «οικολογικοποιήσουν» το κατηγορητήριο που θα συντάξει. Στη συνέχεια οφείλει να προκρίνει ειδικούς ποινικούς νόμους έναντι γενικών ρητρών. Ο Δικαστής οφείλει επί εδάφους ενός πλήρους κατηγορητηρίου, να αναγνωρίζει το ειδικό βάρος της περιβαλλοντικής ζημίας, σταθμίζοντας

συνολικά τις επιπτώσεις της παράνομης πράξης, προτού κρίνει τον κατηγορούμενο.

3. Περίπτωση «ανεξέλεγκτης διάθεσης λυμάτων ελαιοτριβείου στην Ιεράπετρα»

Λίγα χιλιόμετρα έξω από την Ιεράπετρα στο περιφερειακό διαμέρισμα του Λασιθίου βρίσκεται το φράγμα των Μπραμιανών. Η περιοχή έχει χαρακτηριστεί ως καταφύγιο άγριας ζωής με την απόφαση 954/10.5.2001 της Δ/νσης Δασών Λασιθίου. Στον κάμπο της Ιεράπετρας από το Κεντρί, την περίμετρο της πόλης, το Φράγμα και τον Ξερόκαμπο λειτουργούν δεκάδες πυρηνελαιουργεία, η λειτουργία των οποίων επιδοτείται. Είναι καταγεγραμμένα σε Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο και μπορούν να ελεγχθούν από την Περιφέρεια.

Σε ολόκληρη την Κρήτη έχουν καταγραφεί 29 υποθέσεις παράνομης απόρριψης λυμάτων ελαιοτριβείου. Από αυτές, οι 14 περιπτώσεις έχουν καταγραφεί στο Λασιθί.

Οι άδειες για την ασφαλή λειτουργία ενός πυρηνελαιουργείου προβλέπει μεταξύ άλλων δεξαμενή εξάτμισης, δεξαμενή εξισορρόπησης όπου θα φυλάσσεται ο κασίγαρος κατά τη διάρκεια του χειμώνα, στεγανοποίηση κοιλότητας εδάφους με πλαστική μεμβράνη για την αποφυγή διαρροής του απόβλητου στον υπόγειο υδροφόρο, κατασκευή ειδικών συμπαγών αναχωμάτων, κατασκευή καναλιού διαχείρισης των όμβριων και ένα στέγαστρο που θα κρατήσει μακριά τα όμβρια ύδατα που αυξάνουν σημαντικά τον όγκο του αποβλήτου.

Εντούτοις πολλές επιχειρήσεις επιλέγουν να απορρίπτουν ανεξέλεγκτα τα απόβλητά τους σε επιφανειακά ρέματα.

Οι Εισαγγελίες αντιμετωπίζουν το έγκλημα με τη γενική ρήτρα της υποβάθμισης του περιβάλλοντος που προβλέπει το άρθρο 28 παρ. 1α' του Ν 1650/1986. Η σύνταξη του κατηγορητηρίου όμως θα ήταν ορθότερη, αν οι Εισαγγελίες γνώριζαν ότι τα «απόβλητα από την προπαρασκευή και κατεργασία βρωσίμων ελαίων» περιγράφονται στον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Αποβλήτων με ειδικό κωδικό αριθμό (ΕΚΑ 02 03) και η ανεξέλεγκτη διάθεσή τους διώκεται κατά τα άρθρα 16, 3937/2011 (περιβ. υποβάθμιση), 37 του Ν 4042/2012 (ποινικές κυρώσεις), 30 του Ν 1650/1986 (διοικητικές κυρώσεις) και 21 του Ν 4014/2011 (υπέρβαση αδειας), καθώς στις αδειοδοτημένες επιχειρήσεις που προκαλούν ρύπανση κατά παράβαση της αδειάς τους, επιβάλλεται πρόστιμο από 500 μέχρι 2.000.000 ευρώ.

ΠΡΑΞΗ	ΑΝΕΞΕΛΕΓΚΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΛΥΜΑΤΩΝ ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΟΥ	
	ΑΠΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ	«ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ» ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ
ΔΙΩΞΗ	άρθρο 28 παρ. 1α' Ν 1650/1986	άρθρο 16 Ν 3937/2011 (περιβ. υποβάθμιση) άρθρο 37 Ν 4042/2012 (ποινικές κυρώσεις) άρθρο 30 Ν 1650/1986 (διοικητικές κυρώσεις) άρθρο 21 Ν 4014/2011 (υπέρβαση αδειάς)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	Δραστηριότητα ή επιχείρηση χωρίς άδεια, ή καθ' υπέρβαση της και υποβαθμίζει το περιβάλλον, τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο ετών	Πρόσωπα που προκαλούν ρύπανση παραβαίνουν αποφάσεων της Αποκ. Διοίκησης ή της Περιφέρειας, τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο ετών
ΠΡΟΣΤΙΜΟ	έως 60.000 ευρώ	έως 2.000.000 ευρώ

Η κρατική επιχορήγηση της επιχείρησης που προκαλεί ρύπανση με τη λειτουργία της διακόπτεται μέχρι εξοφλήσεως των προστίμων. Επιπλέον, σύμφωνα με τη ΣτΕ 1025/2016 «το μέτρο της οριστικής διακοπής της λειτουργίας επιχείρησης ή δραστηριότητας, η οποία προκαλεί ρύπανση ή υποβάθμιση εν γένει του περιβάλλοντος, επιβάλλεται όταν το ηπιότερο μέτρο της προσωρινής διακοπής κρίνεται ατελέσφορο, είτε διότι η επιχείρηση παραλείπει να συμμορφωθεί προς τα υποδεικνυόμενα μέτρα είτε διότι άλλα μέτρα πλην της οριστικής διακοπής θεωρούνται, εν όψει του συνόλου των συνθηκών, ως μη αποτελεσματικά».

Σύμφωνα με τη ΣτΕ 4976/2013 (σκέψη 7) «επί προκλήσεως ρυπάνσεως ή υποβαθμίσεως του περιβάλλοντος (...) η κεντρική διοίκηση όσο και η Αυτοδιοίκηση δεν έχουν διακριτική ευχέρεια επιβολής κυρώσεων στους παραβάτες, αλλά δεσμία υποχρέωση ...».

II. Εξάλειψη αξιοποίηση λόγω παραγραφής

Δυστυχώς για το περιβάλλον οι παράγοντες που μπορεί να κάνουν τη δίωξη αναποτελεσματική δεν εξαντλούνται στην πληρότητα του κατηγορητηρίου. Οι διατάξεις του άρθρου 8 του Ν 4411/2016 προσφέρουν σχετική αμνηστία για εγκλήματα που επισύρουν ποινή φυλάκισης έως δύο ετών. Οι δράστες περιβαλλοντικών εγκλημάτων, όπως για παράδειγμα η τοποθέτηση δηλητηρίων και η θήρα εντός καταφυγίων θηραμάτων της άγριας ζωής, παραμένουν ατιμώρητοι.

Η πρόσφατη αυτή ευεργετική διάταξη ευθυγραμμίζεται με τις προκατόχους της, το άρθρο 4 του Ν 4043/2012 και το άρθρο 8 παρ. 3α' του Ν 4198/2013.

Η διατήρηση και επίταση του φαινομένου της ακαταδίωκτης εγκληματικότητας δεν απειλεί μόνο στοιχεία του περιβάλλοντος και προστατευόμενες ζώνες. Δοκιμάζει την ισχύ του δικαίου, ωθεί τα συνταγματικά όρια της παραγραφής αξιοποίησης πράξεων στο όριο και εισάγει εμφατικά το φαινόμενο της δομικής ανομίας στην κοινωνική ζωή της ελληνικής περιφέρειας.

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν 4411/2016 το αξιοπίοιο παραγράφεται για τις εξής ειδικές περιπτώσεις. Όλες έχουν καταγραφεί στην έρευνά μας κατά της περιόδου 2010-2015 για το πρόγραμμα life themis:

- Τοποθέτηση δηλητηρίων, άρθρο 8 παρ. 1 ΚΥΑ Η.Π. 37338/1807/Ε.103/1.9.2010 (ποινή έως 2 χρόνια)
- Παράνομη υλοτομία αξίας έως 300 ευρώ άρθρων 268 του ΝΔ 86/1969 (κράτηση)
- Παράνομη υλοτομία αξίας έως 300 ευρώ άρθρων 268 του ΝΔ 86/1969 σ.σ. 381 ΠΚ (ποινή έως 2 χρόνια)
- Παράνομη θήρα με πλωτά & μηχανοκίνητα μέσα, 258 παρ. 1α', β' σ.σ. 287 παρ. 5 του ΝΔ 86/1969 (ποινή έως 2 χρόνια)

- Παράνομη βόσκηση, άρθρο 39 του Ν 3585/2007, πταίσμα άρθρο 38 παρ. 2 Ν 4055/2012 (ποινή έως τριών μηνών)
 - Οργανωμένες κατασκηνώσεις χωρίς άδεια ΕΟΤ, άρθρα 9 και 10 του Ν 392/1976 (ποινή έως έξι μήνες)
 - Παράνομη θήρα εντός ΚΑΖ, 254 παρ. 6 σ.σ. 287 παρ. 9 του ΝΔ 86/1969 (ποινή έως 2 χρόνια)
 - Μεταφορά όπλου, θήρα χωρίς άδεια, ομαδική θήρα κ.α. σε περίοδο απαγόρευσης θήρας, άρθρα 251, 256, 258, 259 του Ν 86/1969 (κράτηση)
 - Θήρα ειδών που δεν επιτρέπεται το κυνήγι τους (άρθρα 251, 256, 258, 259 του Ν 86/1969)
 - Έκθεση νεκρών θηραμάτων σε κοινή θέα (258 παρ. 2ε΄ ΝΔ 86/1969).
- Όλες οι παραπάνω διατάξεις προκαλούν το περί δικαίου αίσθημα όλων μας, κινητροδοτούν την εγκληματική συμπεριφορά και ακυρώνουν το ερευνητικό μας πρόγραμμα και τις προσπάθειες που καταβάλλουν προανακριτικοί υπάλληλοι, Εισαγγελικοί λειτουργοί και τοπικές ΜΚΟ.

